

Ұлытау облысы білім басқармасының
Жезқазған қаласының білім бөлімінің
«Малшыбай селосының №15 негізгі
орта мектебі»
КОММУНАЛДЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК
МЕКЕМЕСІ

КОММУНАЛЬНОЕ ГОСУДАРСТВЕННОЕ
УЧРЕЖДЕНИЕ
«Основная средняя школа №15 села Малшыбай»
отдел образования города Жезказгана управления
образования Улытауской области

100600, Жезқазған қаласы,
с. Малшыбай,
тел/факс: 8(71041)20569,
эл. мекенжайы: zhez_sh15@mail.ru
БСН 060240018298

БҰЙРЫҚ

130-Н
31.08.2022 ж

100600, город Жезказган, с. Малшыбай,
тел/факс: 8(71041)20569,
эл. адрес: zhez_sh15@mail.ru
БСН 060240018298

ПРИКАЗ

№ 130-Н

Мектептік психологиялық-педагогикалық қызметті құру туралы

Инклюзивтік практика жағдайындағы мүмкіндіктері шектеулі оқушылардың
психологиялық-педагогикалық қолдауды қамтамасыз етудің жүйелік және
кешендік тәсілдемелерін қалыптастыру мақсатында

БҰЙЫРАМЫН:

1. Психологиялық-педагогикалық қолдау қызметіні төмендегі құрамда
құру:

- А.А.Оспанова	Педагог-психолог
- З.М.Алякбарова	Мектептің медицина қызметкері
- А.Ж.Игенова	Сынып жетекші
- А.Е.Социал	Пән мұғалімі
- К.С.Карабекова	Пән мұғалімі
2. 2022-2023 оқу жылына Мектептік қызметтің құрамын бекіту.
3. Мектептік психологиялық-педагогикалық қолдау қызметіні
басшылығына А.А.Оспанованы тағайындау.
4. Мектептік психологиялық-педагогикалық қолдау қызметіні
басшысына:
 - ППҚ қызметінің жұмыс жоспарын әзірлеу;
 - жалпы білім беру үдерісіндегі мүмкіндіктері шектеулі оқушылардың
қолдау үдерісін жүзеге асыруды қамтамасыз ету.
5. Осы бұйрықтың орындалуын бақылауын директордың тәрбие ісі
жөніндегі орынбасары А.Ж.Игеноваға жүктелсін.

№15 НОМ директоры

Ж.Е.Карабеков

№15 НОМ-індегі психологиялық-педагогикалық қолдау қызметі туралы ережелер

1. Жалпы ережелер

1.1. Осы ережелер №15 НОМ-індегі психологиялық-педагогикалық қолдау қызметінің (ары қарай қолдау қызметі) жұмысын реттейді.

1.2. Психологиялық-педагогикалық қолдау қызметі оқу-тәрбиелеу үдерісінің барлық қатысушыларына көрсетілетін көмек пен қолдаудың ерекше түрі болып табылады. Ол әрбір баланы мүмкіндіктері мен қажеттілігіне сәйкес табысты оқыту мен дамытуға арналған әдеуметтік-психологиялық және педагогикалық жағдайларды құратын мамандардың бір тұтас, жүйелі түрде ұйымдастырылған әрекетін білдіреді.

1.3. Қолдау қызмет әрекеті:

1) мектепке бейімделмеу және оқуда қиындықтары бар балалардың қатер тобын дер кезінде анықтауға;

2) оқушылардың дамудағы ауытқушылықтарын (анықталған сәттен бастап) жеңуге арналған психологиялық-педагогикалық көмекті ерте көрсетуге;

3) оқушыларды психологиялық-педагогикалық қолдауды білім беру үдеріс жағдайындағы балалар мен жасөспірімдерді тиімді дамытумен, әлеуметтендіру, денсаулықтарын сақтау және нығайтумен, құқықтарын қорғауды қамтамасыз ету мақсатында жүзеге асыруға;

4) балаларды дамыту мен тәрбиелеу үшін жағымды жағдайларды құруды есепке ала отырып, білім беру ұйымының дамыту бағдарламасын әзірлеуге және жүзеге асыруға көмектесуге;

5) педагогтардың, тәрбиеленушілердің, ата-аналардың психологиялық-педагогикалық құзыреттілігін (психологиялық мәдениеттілікті) артыруға;

6) оқушыларды оқыту мен тәрбиелеу, түзете дамыту жұмысының нәтижелерін мониторингілеуді (психологиялық мониторинг) жүзеге асыруға мүмкіндік береді.

1.4. Мектептік құрылымның бір бөлімі болып табылатын психологиялық-педагогикалық қолдау қызметінің әр түрлі білім беру деңгейлерінде жүзеге асыратын міндеттері:

1) мектепке дейінгі білім беру – №15 НОМ-індегі шағын орталыққа келуші балалардың мектепке дайындығын қамтамасыз ету, дамуындағы ауытқушылықтарды ерте диагностикалау және түзету;

2) бастауыш мектеп – мектепте оқуға дайындығын анықтау, мектепке бейімделуін қамтамасыз ету, оқушылардың оқу әрекетіне деген қызығушылығын арттыру, танымдық және оқу уәждерін дамыту, дербестік пен өзін реттеу қабілетін дамыту, «оқи білу» және қалауын қалыптастыруда қолдау, әрбір оқушының жеке ерекшеліктерін және әлеуеттік мүмкіндіктерін есепке ала отырып шығармашылық қабілеттерін дамыту;

3) негізгі мектеп – оқушының негізгі мектепке көшуде қолдау, оқытудың жаңа талаптарына бейімделу, жеке тұлғалық және құндылықты-мағыналық өзін-өзі тану мен өзін-өзі дамыту міндеттерін шешуде қолдау, жеке тұлғалық мәселелері мен әлеуметтендіру мәселелерін шешуде, өмірлік дағдыларын қалыптасыруда көмектесу, неврозды алдын ала емдеуде, ата-анасымен және құрдастарымен құрылымды қатынасты құрастыруда көмектесу;

4) орта мектеп – оқушыға бейінді бағдарлауда және кәсіптік тұрғыда өзін-өзі анықтауда, экзистенциалдық мәселелерді (өзін-өзі тану, өмірдің мәнін іздеу, жеке бірдейлікке жету) шешуде қолдау, уақытша келешекті, мақсатты тұжырымдау қабілетін дамыту, психоәлеуметтік құзыреттілікті дамыту.

1.5. Психологиялық-педагогикалық қолдау қызметінің негізгі қағидалары:

1) баланың қандай да бір даму мәселесін шешуде кешенді, пәнаралық тәсілдеме;

2) білім беру үдерісіндегі баланың дамуын қолдаудың үзіліссіздігі;

3) қолдау үдерісін ақпараттық-әдістемелік қамсыздандыру;

4) қолдау әрекетін әлеуметтік-педагогикалық және психологиялық жобалау (болжау);

5) мүмкіндіктергі шектеулі балаларды психологиялық-педагогикалық қолдау бойынша шараларға ата-аналарды, педагогикалық және балалар ұжымын белсенді қатыстыру.

2. №15 НОМ-інде психологиялық-педагогикалық қолдау қызметін ұйымдастыру

2.1. Оқушыларды психологиялық-педагогикалық қолдау облыстық психологиялық-медициналық-педагогикалық кеңестің (ары қарай ОПМПК) тұжырымдамасы мен ұсынысының негізінде, сондай-ақ оқушыларды №15 НОМ-тің штаттық мамандарының (педагог-психолог, әлеуметтік педагог, медициналық қызметкер) диагностикалық тексерулерінің нәтижесінде жүзеге асырылады.

2.2. Қолдау қызметінің мамандарының өзара кәсіптік әрекеттенуі үшін директордың бұйырығымен мектепте психологиялық-педагогикалық консилиум (ары қарай педконсилиум) құрылады.

2.3. №15 НОМ-тің директорының бұйырығымен тағайындалған психологиялық-педагогикалық қолдау қызметінің төрағасы аталған қызметті басқарады. Қызметтің барлық мамандары қолдау бойынша бірлескен әрекеттерін лауазымдық ережелер мен атқарымдық міндеттемелерге сәйкес атқарады. Қызметтің жұмысына пән мұғалімдері, тәрбиешілер, оқушылардың ата-аналары, қоғамдық бірлестіктердің өкілдері және басқа да қызығушылық танытқан тұлғалар тартылуы мүмкін.

2.4. №15 НОМ-індегі психологиялық-педагогикалық қолдау қызметі өзінің жұмысында балалардың құқықтарын қорғау саласындағы: баланың құқығы туралы БҰҰ конвенциясын, мүгедектердің құқықтары туралы БҰҰ декларациясын, білім беру саласындағы кемсітушілікпен күрес туралы конвенциясын, балаларды қорғау және дамыту, өмір сүруін қамтамасыз ету туралы дүниежүзілік декларацияны, ҚР «Білім туралы» заңын, «Кемтар балаларды әлеуметтік және медициналық-педагогикалық түзеу арқылы қолдау туралы» заңын, ҚР Білім және ғылым министрлігінің бұйрықтары мен ұсынымдарын, №15 НОМ-інің жарғысын, Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің «Даму мүмкіндіктері шектеулі балаларға психологиялық-педагогикалық қолдауды ұйымдастыру бойынша әдістемелік ұсынымдарын» (2011 жылғы 12 желтоқсандағы № 524) және осы ережелерді басшылыққа алады.

3. Психологиялық-педагогикалық қолдау қызметінің мақсаты мен міндеттері

3.1. Психологиялық-педагогикалық қолдау қызметінің мақсаты оқушыларды табысты оқыту мен әлеуметтендіру, оларды барынша дамытуға жағдай туғызуға бағытталған ағарту, диагностикалық және түзету шараларының кешенін жүзеге асыру жолымен білім беру үдерісінің барлық қатысушыларын психологиялық-педагогикалық қолдауды ұйымдастыруға тарту болып табылады. Бұнда қолдау нысаны білім беру үдерісі, ал қолдау мәні – баланы дамыту жағдайы болып табылады.

3.2. Психологиялық-педагогикалық қолдау қызметінің міндеттері:

- тәрбиеленушінің құқығы мен жеке бас қызығушылықтарын қорғау, олардың оқуы мен психологиялық және дене тұрғысынан дамуын қауіпсіз жағдаймен қамтамасыз ету, психологиялық-педагогикалық және медициналық әлеуметтік мәселелерді шешуде көмектесу және қолдау;
- баланың дамуы мен оқуында туындауы мүмкін мәселелердің алдын алу үшін баланың даму ерекшеліктері мен мүмкіндіктерін кешенді түрде диагностикалау;
- білім беру үдерісінің барлық субъектілерінің арасындағы өзара түсіністік пен өзара әрекеттенуді нығайтуға көмектесу;
- оқушылар, педагогикалық қызметкерлер, ата-аналар арасында кеңестік ағарту жұмысын жүргізу.

3.3. Баланы және оның жанұясын қолдау туралы шешім қызметтің барлық мамандарымен бірге, ПМПК-тің тұжырымдамасы мен ұсыныстарының негізінде қабылданады.

3.4. Психологиялық-педагогикалық қолдау қызметі білім беру, денсаулық сақтау, әлеуметтік қорғау ұйымдарымен және мекемелерімен, оқушыларды оқыту мен тәрбиелеу үдерісін ұйымдастыруға көмектесетін әлеуметтік серіктестерімен тығыз байланыста жұмыс істейді.

4. Психологиялық-педагогикалық қолдау қызметінің негізгі бағыттары

4.1. Психологиялық-педагогикалық қолдау қызметінің негізгі бағыттары:

- психологиялық-әлеуметтік диагностика – оқушылардың бастапқы мүмкіндіктерін, жеке ерекшеліктерін және жеке басының бейімділігін, оқу және тәрбиелеу үдерісіндегі әлеуетті мүмкіндігін, сондай-ақ оқушылардың

дамуындағы ауытқушылықтарды, оқудағы, әлеуметтік бейімделудегі қиындықтардың себептерін, мүмкін болатын және іс жүзіндегі әлеуметтік қатер тобын анықтау бойынша зерттеулер жүргізу;

- психологиялық түзету жұмысы – оқушылармен түзете дамыту жұмысын жүргізу мен бағдарламаны әзірлеу бойынша педагог-психологтың, әлеуметтік педагогтың, дәрігердің бірлескен жұмысы, әлеуметтік-психологиялық термингілерді, рөлдік ойындарды, білім беру үдерісіне қатысушылардың жалпы және арнайы қабілеттерін дамыту бойынша педагогикалық ұжым мен ата-аналардың арасындағы топтық дискуссияларды ұйымдастыру және өткізу;

- әрбір жастық кезеңде оқушылардың, тәрбиеленушілердің жеке бастық толық құнды дамуына және өзін-өзі тануына жағдай тудыру, сондай-ақ тұлғалық дамуы мен зерде дамуында мүмкін болатын бұзылыстардың алдын алу мақсатындағы білім беру үдерісіне қатысушыларды психологиялық-педагогикалық және медициналық-әлеуметтік тұрғыда ағарту;

- білім беру үдерісіне қатысушыларға әр түрлі психологиялық-педагогикалық және әлеуметтік-медициналық мәселелер бойынша әлеуметтік-педагогикалық және психологиялық кеңес беру; өмірдегі қиын жағдайларды жеңу үшін оқушылар мен ата-аналарға көмектесу; оқушыларды дамыту, тәрбиелеу және оқыту мәселелері бойынша педагогтарға кеңес беру;

- ұйымдық-әдістемелік қызмет – ұйымдық-әдістемелік және ғылыми-әдістемелік жұмыстарды (қолдау нәтижелерін талдау және жинақтау, ғылыми зерттеу жұмыстарының материалдарын өңдеу) жүргізу; тәрбиелеу және әлеуметтендіру мәселелері бойынша әдістемелік бірлестіктер, семинар практикумдер, конференциялардың жұмысына қатысу; тәрбиеленушілердің денсаулық жағдайын есепке ала отырып, оларды сауықтыру бағдарламаларын әзірлеуге және жүзеге асыруға қатысу; инновациялық әдістерді меңгеру бойынша семинарлар, тренингілер мен кеңес жұмыстарын ұйымдастыру және өткізу; мүмкіндіктері шектеулі балалар туралы мәліметтер қорын қалыптастыру; психологиялық-педагогикалық және медициналық-әлеуметтік қолдау бойынша отандық және шетелдік ғылым мен практиканың жетістіктерін зерттеу.

**№15 НОМ-індегі Психологиялық-педагогикалық қолдау қызметінің
2022-2023 оқу жылдарына арналған жұмыс жоспары**

Жұмыс мақсаты: психологиялық-педагогикалық қолдау, оқушылардың жеке тұлғалық және әлеуметтік бейімделуіне көмектесу, педагогикалық үдерістің ізгілендірілуін қамтамасыз ету.

Қызмет міндеттері:

- оқуда және жеке тұлғалық дамуында қиындықтары бар оқушыларды ерте анықтау;
- оқушыларға мектептік қиындықтарды, әлеуметтік-эмоциялық мәселелерді жеңуге психологиялық-педагогикалық көмек көрсету;
- бұзылған атқарымдарды дамытуға және түзетуге арналған жеке бағдарламаларды әзірлеу және жүзеге асыру;
- білім беру субъектісінің дене, психикалық және әлеуметтік саулығын сақтауға және нығайтуға кепілдік беретін жағдайларды жобалау;
 - мүмкіндіктері шектеулі оқушыларға қолдары бос кезінде өзін-өзі тануға көмектесу;
- оқушыларға өздерінің қабілеттеріне, бейімділігіне, қызығушылығына, денсаулық жағдайына қарай өз мүмкіндіктерін анықтауға көмектесу;
- білім беру үдерісінің субъектілеріне МШ оқушыларға қатысты толерантты қатынасты, әлеуметтік өзара белсенді әрекеттену қабілетін қалыптастыруға көмектесу;
- қызметтің ақпараттық-әдістемелік және диагностикалық кешенін дамыту және қалыптастыру.

№	Қызметтің негізгі бөлімдері мен мазмұны	Орындаушылар	Мерзімі	Бақылау түрі
	1	2	3	4
Психологиялық-педагогикалық диагностика				
1	МШ балаларды медициналық зерттеу	медициналық қызметкер	қыркүйек	Оқушыға медициналық ұсыныс
2	МШ балалардың танымдық әрекеті мен эмоциялық ерік аясындағы даму деңгейін анықтау	психолог	қыркүйек	Психологиялық ұсыныс
3	МШ оқушыларында мектеп үшін маңызды дағдылардың қалыптасу деңгейін анықтау	мұғалім, психолог	қыркүйек	Педагогикалық ұсыныс
4	МШ оқушылардың әлеуметтік дамуының диагностикасы	әлеуметтік педагог	қыркүйек	Әлеуметтік ұсыныс
5	МШ оқушылардың жанұялық тәрбиелену жағдайын зерттеу	сынып жетекшісі	қазан-қараша	Жанұяның әлеуметтік көрінісі
6	Оқу үдерісіндегі МШ оқушылармен жеке тәсілдерді жүзеге асыру бойынша педагогтарға арналған ұсынымдарды, психологиялық педагогикалық қолдаудың жеке бағдарламаларын және жанұялық тәрбие бойынша ата-аналарға арналған ұсынымдарды құрастыру	Қолдау қызметінің мамандары	қыркүйек	Психологиялық - педагогикалық қолдаудың жеке бағдарламалары
7	Оқушылармен жүргізілетін түзете дамыту жұмысын жүзеге асырудың табыстылығын және	Қолдау қызметінің мамандары	жыл бойы	Мамандардың бақылауы

	олардың оқудағы жетістіктерін динамикалық зерттеу			
8	МШ балаларды психологиялық-педагогикалық салыстырмалы қорытынды тексеру	Қолдау қызметінің мамандары	сәуір	Психологиялық-педагогикалық бейін
Арнайы психологиялық-педагогикалық қолдау				
9	Жеке және топтық түзете дамыту сабақтарын жүйелі түрде жүргізу	психолог	жыл бойы	Жұмыс құжаттамасы
10	Оқушыларға әрекеттің әр түрлі түрлерінде қажетті психологиялық-педагогикалық көмек көрсету	Қолдау қызметінің мамандары	жыл бойы	Сұраныс бойынша
11	Ата-аналарға психологиялық-педагогикалық кеңес беру (топтық, жеке)	Қолдау қызметінің мамандары	Оқу жыл бойы	Ата-аналарға арналған ұсыным
12	МШ оқушыларды оқыту және тәрбиелеу мәселелері бойынша педагогтарға топтық, жеке психологиялық-педагогикалық кеңес беру	Қолдау қызметінің мамандары	сұранысы бойынша	Ақпараттық материалдар
13	МШ балалармен түзете дамыту жұмысының нәтижелерін талдау және жинақтау, оны қорытынды педкеңесте талқылау	Қолдау қызметінің мамандары	мамыр	Қолдау мамандарының есебі
14	Педагогикалық қорғаушылық түзімін сақтау	Педагогтер ұжымы	Оқу жыл бойы	Мұғалімдерге арналған ұсыным
15	Ата-аналарды оқу-тәрбие үдерісіне тарту	Қолдау қызметінің мамандары, педагогтар	Оқу жыл бойы	Ата-аналарға арналған ұсыным

**Психологиялық-педагогикалық және медициналық-педагогикалық
ағарту**

16	Жалпы білім беру үдерісіне қатысушыларын инклюзивтік білім берудің мақсаты мен міндеттері туралы ақпараттандыру	Қолдау қызметінің мамандары	Оқу жыл бойы	Ата-аналарға арналған ұсыным
17	Жалпы білім беру үдерісіне қатысушылармен лекцияларды оқыту, семинарларын жүргізу	Қолдау қызметінің мамандары	Жоспар бойынша	Ақпараттық материалдар
18	Жалпы білім беру үдерісіне қатысушылар үшін МШ оқушыларға қатысты толерантты қатынасты қалыптастыру тренингісін, семинарларды өткізу	Қолдау қызметінің мамандары	Жоспар бойынша	Ақпараттық материалдар
19	МШ балаларды оқыту және тәрбиелеу тәжірибесін зерттеу мақсатында педагогтардың арнайы жалпы білім беру мектептеріне баруын ұйымдастыру	педагогтар	Жоспар бойынша	Ақпараттық материалдар
20	Инклюзивтік білім берудің құндылығы мен қағидаларын қоғам деңгейінде түсіндіріп тарату (оқушылар, атааналар, қауым, БАҚ)	Қолдау қызметінің мамандары	жыл бойы	БАҚ-да жариялау
21	Арнайы ұйымдармен шығармашылық серіктестік туралы келісімді ұзарту. Жаңа келісімдерге отыру	ГПҚ қызметінің басшысы	Жоспар бойынша	келісім
22	Инклюзивтік білім беру мәселелері бойынша ғылымипрактикалық конференцияларға, семинарларға, дөңгелек үстелдерге қатысу	Қолдау қызметінің мамандары	жыл бойы	Конференция материалдары
Ұйымдық-әдістемелік әрекет				

23	Құжаттаманы тіркеу және жүргізу	Қолдау қызметінің мамандары	Оқу жыл бойы	Жұмыс құжаттамасы
24	Сабақтарға қатысу	Қолдау қызметінің мамандары	Сұраныс бойынша	Сабақтардың стенограммасы мен талдау
25	Қолдау қызметінің есебі	ППҚ қызметі басшысы, мамандар	тоқсандық, жылдық есеп	Мамандардың есебі